

Rektor
Maj-Britt Johansson

Missiv

2016-09-27
HIG-STYR 2016/107
Fi2016/02568/K

Finansdepartementet
Fi.registrator@regeringskansliet.se

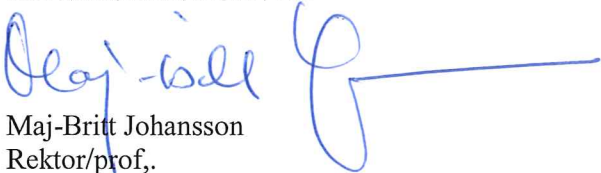
Yttrande över ”Regional indelning – tre nya län”, delbetänkande av Indelningskommittén (SOU 2016:48)

Högskolan i Gävle har tagit del av Finansdepartementets remiss: Regional indelning – tre nya län (SOU 2016:48).

Remissyttrandet har beretts av Hans-Gunnar Johansson, rektorsråd, vid Högskolan i Gävle.

Bifogat presenteras Högskolans synpunkter med anledning av Indelningskommitténs delbetänkande Regional indelning – tre nya län.

Med vänlig hälsning
HÖGSKOLAN I GÄVLE

Maj-Britt Johansson
Rektor/prof.,

Yttrande över ”Regional indelning – tre nya län”, delbetänkande av Indelningskommittén (SOU 2016:48)

Allmänna synpunkter

Högskolan ställer sig positiv till förslagen i delbetänkandet om bildandet av tre nya län, Norrlands län, Svealands län och Västra Götalands län. Det gäller såväl den föreslagna förändringen av länsstyrelseorganisationen som den föreslagna landstingsorganisationen.

Länsindelningen är i stort mycket gammal och bör nu anpassas till rådande verksamhetsförutsättningar i staten och till behoven av en ändamålsenlig och effektiv statlig regional organisering för att tillgodose viktiga samhällsbehov. Likaså bör landstingen stärkas resursmässigt genom vidareutvecklade samarbeten mellan nuvarande landsting, inte minst på hälso- och sjukvårdens område, och ges så goda verksamhetsförutsättningar som möjligt. Samtidigt är det viktigt att förändringarna utgår från ett oförändrat lokalt självstyre och en starkt demokratisk styrning på den regionala och kommunala nivån. Högskolan ansluter sig till uppfattningen att det är bättre att uppgifter och ansvar åvilar direktvalda organ än att för medborgarna viktiga samarbeten hanteras av indirekt utsedda politiker.

Högskolan finner utgångspunkterna för förslagen väl valda och instämmer i att en indelning i sex län och landsting bör ge de nya länen/landstingen kapacitet och möjligheter att utvecklas och stärka bidragen till tillväxten och den lokala välfärden.

Med respekt för det omfattande arbete som kan komma att krävas såväl i staten som i landstingen förespråkar Högskolan att förändringarna genomförs för staten fr.o.m. 2018 och för landstingen fr.o.m. 2019 i enlighet med kommittén förslag.

Högskolan i regionförändringen

Högskolans uppgift att svara för högre utbildning och forskning regleras främst i Högskolelagen och Högskoleförordningen. Högskolor och universitet ges där nationella uppgifter utan geografisk bestämning på annat sätt än genom sin lokaliseringssort. Detta hindrar dock inte att högskolans regionala roll är betydande kanske främst när det gäller kompetensförsörjningen till arbetsmarknaden men även när det gäller forskning och utveckling. Högskolorna samverkar i betydande omfattning med verksamheter i det omgivande samhället och samarbetar med andra universitet och högskolor. Det är självfallet av betydelse för högskolans samverkan hur viktiga verksamheter i staten och länen liksom i landstingen organiseras.

Högskolan i Gävle sätter människan i centrum och utvecklar kunskapen om en hållbar livsmiljö.

Högskolans bedömning är att samverkan med omgivande samhälle kan komma att befrämjas genom den nya länsorganisationen genom att uppgiften för den nya länsstyrelsen tydliggörs. Däri föreslås ingå en tydligare samordningsuppgift vad gäller relevant statlig regional verksamhet. Vidare bedöms att ett större landsting ska ha kapacitet att på ett effektivt sätt samarbeta med berörda högskolor om den verksamhetsförlagda utbildningen särskilt på hälso- och sjukvårdsområdet.

Länsstyrelsens uppgifter

Högskolan menar att det är en angelägen men grannliga uppgift att formulera den nya länsstyrelsens uppgifter och ansvar. Det gäller inte minst ett tydligt uppdrag att samordna annan statlig verksamhet av betydelse för regional utveckling och tillväxt. Högskolan instämmer i att relevanta statliga myndigheter bör ha en regional indelning.

Högskolan menar att det är viktigt att länsstyrelsens uppgifter och ansvar för det regionala tillväxtarbetet görs tydlig samtidigt som huvudansvaret för regional utveckling och tillväxt bör åvila det demokratiskt styrda nya landstinget

Svealands län

I delbetänkandet föreslås att Svealands län ska bildas av nuvarande Dalarnas län, Gävleborgs län, Södermanlands län, Uppsala län, Västmanlands län och Örebro län. Högskolan instämmer i detta förslag. Högskolan har heller inget att invända mot beteckningen Svealands län även om det åtminstone inledningsvis kan kännas främmande i de norra delarna av Gävleborgs län. Traditionellt hänförs Gävleborg till Norrland eller betraktas i vart fall som södra Norrland. Högskolan menar att inget hindrar detta mer geografiska synsätt fortsättningsvis i andra avseenden än de som mera direkt följer av den föreslagna nya läns- och landstingsindelningen. Man kan tänka sig att när bruket av Gävleborg som länsbeteckning upphör så framträder tydligare landskapsnamnen Gästrikland och Hälsingland, som än starkare identitetsbärare jämfört med idag.

Högskolan menar vidare att ett genomförande av den nya indelningen av län och landsting inte ska hindra samarbeten över de nya regiongränserna.

Högskolan i Gävle samarbetar redan idag med Högskolan Dalarna och Mälardalens högskola liksom med de större och resursstarkare universiteten i Uppsala och Örebro, alla med verksamhet inom det nya Svealands län. Enligt Högskolans uppfattning finns förutsättningar för ytterligare samarbeten mellan högskolorna liksom mellan högskolorna och de större och mer resursstarka universiteten i det nya länet. Det gäller

Högskolan i Gävle sätter människan i centrum och utvecklar kunskapen om en hållbar livsmiljö.

såväl på forskningens områden som i den högre utbildningen på grund- och avancerad nivå.

Sådana samarbeten uppkommer när de gagnar de samarbetande parternas verksamheter. Högskolan menar att det är troligt att diskussionerna om sådana samarbeten kommer att aktualiseras genom den nya regionbildningen, även om var och en av högskolorna och universiteten strävar efter att på egen hand vara kvalificerade aktörer i den nationella och internationella forskarvärlden.

Slutligen föreslår Högskolan att beteckningen på den nya sammanslagna landstingsverksamheten i Svealands län med fördel bör vara Region Svealand. Det ansluter till ett numera tämligen allmänt språkbruk samtidigt som det innebär en markering av det självständiga demokratiska ansvaret för såväl hälso- och sjukvård som andra frågor av betydelse för regional utveckling och tillväxt.